

**PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA
im. TADEUSZA KOŚCIUSZKI
W RZECZYCY DŁUGIEJ**

**ZASADY OCENIANIA
Z CHEMII**

OPRACOWAŁA: AGNIESZKA PODOLSKA - SZOJA

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych
- poinformowanie ucznia o poziomie osiągnięć edukacyjnych z chemii oraz o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu chemicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczanie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem,

2. Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia i jego aktywność,

W szczególności ocenie podlegają następujące osiągnięcia edukacyjne:

- a) Znajomość i umiejętność korzystania z terminów i pojęć chemicznych do opisu zjawisk i właściwości, w tym:
  - odpowiedź ucznia udzielana na lekcji,
  - dyskusja prowadzona na lekcji,
  - opisywanie doświadczeń, prowadzenie obserwacji i wyciąganie wniosków,
  - rozwiązywanie zadań domowych,
- b) Umiejętność przeprowadzania obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych, w tym:
  - rozwiązywanie zadań związanych ze stosowaniem praw chemicznych,
  - przygotowywanie roztworów o określonym stężeniu procentowym,
  - rozwiązywanie zadań związanych ze stężeniem procentowym,
  - obliczanie gęstości substancji (w oparciu o wzór);
  - obliczanie składu procentowego związków chemicznych;
  - obliczanie zawartości procentowej składników związku chemicznego,
  - obliczanie masy cząsteczkowej,
- c) Umiejętność odczytywania i korzystania z informacji przedstawionej w formie tekstu, tabeli, wykresu, rysunku, schematu i fotografii i oraz przetwarzania i interpretowania tych informacji, w tym:
  - praca z podręcznikiem, literaturą popularnonaukową,
  - analiza diagramów, wykresów, schematów, tabel i rysunków.
- d) Umiejętności stosowania zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych, wskazywania i analizowania współczesnych zagrożeń dla człowieka i środowiska, w tym:
  - twórcze dyskusje poruszających problemy zagrożeń i ochrony środowiska;
- e) Umiejętność stosowania zintegrowanej wiedzy do rozwiązywania problemów, w tym:
  - twórcze rozwiązywanie problemów – dostrzeganie i analiza problemu oraz planowanie metod jego rozwiązania;
  - twórcze projektowanie eksperymentów chemicznych wykonywanych na lekcji lub w domu – kojarzenie faktów, przeprowadzanie obserwacji i wyciąganie wniosków;
  - rozwiązywanie zadań – wypisywanie danych i szukanych, określanie toku postępowania, przedstawianie wyników i ich interpretacja.

Formy aktywności podlegające ocenie:

- a) wypowiedzi ustne np.: swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie przemian chemicznych, odpowiedź potwierdzająca znajomość symboliki pierwiastków chemicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp. przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
- b) wypowiedzi pisemne:

Kategorie pisemnej formy oceniania wiedzy i umiejętności ucznia:

1. **Praca klasowa** (zadanie klasowe) – obejmuje duże partie materiału, przeprowadzana jest po zakończonym dziale. Zawarte w nim treści zostały powtórzone i utrwalone. Ocena wystawiana na jej podstawie ma znaczny wpływ na śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną. O planowanej pracy klasowej powiadamiam ucznia tydzień przed jej terminem. W przypadku nieobecności ucznia przystępuje on do klasówki w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (nie dłuższym niż dwa tygodnie)
2. **Sprawdzian** – obejmuje materiał z kilku lekcji lub wiadomości i umiejętności konieczne do opanowania w całym cyklu kształcenia. Uczeń poznaje termin sprawdzianu z wyprzedzeniem dwóch dni roboczych.

Ocenił prace pisemne uczeń otrzymuje do domu w celu zapoznania się rodziców z otrzymaną oceną, poprawieniem błędów w zeszytach oraz uzyskania podpisu rodziców.

Uczeń ma prawo poprawić otrzymaną ocenę z pracy klasowej oraz sprawdzianu. Każda otrzymana ocena będzie wpisywana.

Praca klasowa i sprawdzian mogą zawierać zadania wykraczające poza podstawę programową. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zawartych w pracy ucznia otrzymuje on ocenę celującą.

Zasady oceniania: 0% - 34% niedostateczny

35% - 49% dopuszczający

50% - 70% dostateczny 71% - 89% dobry

90% - 100% bardzo dobry

90% + zadanie dodatkowe celujący

3. **„Kartkówki”** – krótkie sprawdziany kontrolujące opanowanie wiadomości i umiejętności maksymalnie z trzech ostatnich lekcji lub pracy domowej. Nie podlegają one poprawie, jednak za zgodą nauczyciela uczeń może poprawić ocenę. mogą być zapowiadane, ale nie muszą,
  - Wszystkie pisemne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności zostaną poprawione i ocenione w ciągu 14 dni od ich napisania, w ciągu dwóch najbliższych zajęć uczeń może poprawić otrzymaną ocenę
  - 2. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu podczas lekcji danych zajęć edukacyjnych, rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują je w czasie zebrań z wychowawcami lub indywidualnych spotkań z nauczycielem prowadzącym zajęcia.

4. **Prace domowe** – sprawdzają samodzielność ucznia i mają merytoryczny związek z tematem.
5. **Karty pracy samodzielnej.**
6. **Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń**, który co najmniej raz w semestrze jest oceniany.

Skala ocen

1. Skala ocen na lekcjach przyrody jest zgodna z wewnątrzszkolnym systemem oceniania i obejmuje oceny w skali od 1 do 6.
2. Przy wystawianiu śródrocznej oceny klasyfikacyjnej nauczyciel może wpisać przed daną oceną znak + z wyjątkiem oceny niedostatecznej i celującej.
3. W ocenianiu bieżącym stosuje się oceny w/w skali, jednakże nauczyciel może przed danym stopniem postawić znak „+” (z wyjątkiem oceny niedostatecznej i celującej) oraz znak „-” (z wyjątkiem oceny niedostatecznej)
4. W ocenianiu bieżącym, można stosować znaki np.: „np”- nieprzygotowany (2 razy w semestrze, przy dwóch godzinach tygodniowo, 1 raz przy jednej godzinie tygodniowo), „bz”- brak zadania(1 raz w semestrze), „+”- aktywność na lekcji (za 3 znaki „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą), Nieprzygotowanie się do lekcji oraz brak pracy domowej uczeń zgłasza przed rozpoczęciem lekcji.

Klasyfikacja uczniów.

Ocena śródroczna, roczna i końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

O ocenie decydują:

- oceny samodzielnej pracy ucznia (prace pisemne, testy, kartkówki, oceny z odpowiedzi ustnych, prace praktyczne, prace domowe),
- oceny wspomagające (prowadzenie zeszytu ćwiczeń, aktywność na lekcji, prace dodatkowe, udział w zajęciach pozalekcyjnych)

Największą wartość mają:

- prace pisemne,
- odpowiedzi ustne
- prace praktyczne
- rozwiązywanie problemów, uzasadnianie, wnioskowanie
- aktywność

- Ustalona przez nauczyciela roczna ocena niedostateczna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego według obowiązujących przepisów zawartych w ZSO

- O przewidywanej klasyfikacyjnej ocenie śródrocznej lub rocznej z zajęć edukacyjnych uczeń zostanie poinformowany na tydzień przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej.
- O przewidywanej klasyfikacyjnej ocenie niedostatecznej śródrocznej lub rocznej uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) są informowani na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej:
  1. ustnie (informacja potwierdzona podpisem),
  2. pisemnie – w przypadku niezgłoszenia się rodzica do szkoły (informacja potwierdzonym nadaniem pocztowym lub podpisem rodziców stosownej informacji w *Zeszycie kontaktów z rodzicami*).

Wymagania ogólne na poszczególne oceny :

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
  - opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
  - prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią chemiczną,
  - potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
  - formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
  - dokonuje analizy lub syntezy zjawisk fizycznych i przemian chemicznych,
  - wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
  - potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
  - bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
  - wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
  - w pracach pisemnych osiąga najczęściej 100% punktów możliwych do zdobycia i odpowiada na dodatkowe pytania,
  - bierze udział w konkursach chemicznych na terenie szkoły i poza nią;
  - wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.
2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
  - opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
  - wykazuje szczególne zainteresowania chemią,
  - potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
  - bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
  - potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia chemiczne,
  - sprawnie posługuje się sprzętem laboratoryjnym,
  - wykonuje prace i zadania dodatkowe,
  - prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią chemiczną,
  - aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
  - w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 100% punktów możliwych do zdobycia,
  - zeszyt ucznia zasługuje na wyróżnienie.
3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
  - opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
  - potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
  - posługuje się i zna sprzęt laboratoryjny,

- wykonuje proste doświadczenia chemiczne,
  - udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
  - jest aktywny na lekcji,
  - w pracach pisemnych osiąga od 70% do 89% punktów,
  - prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.
4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu chemii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
  - z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
  - z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
  - wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
  - w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 69% punktów,
  - posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie.
5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
  - wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
  - z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia chemiczne,
  - wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii chemicznej,
  - jest mało aktywny na lekcji,
  - w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów,
  - prowadzi zeszyt przedmiotowy.
6. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
  - nie potrafi posługiwać się sprzętem laboratoryjnym,
  - wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
  - nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
  - wykazuje się bierną postawą na lekcji,
  - w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
  - nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.

Szczegółowe wymagania dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej są dostępne do wglądu u nauczyciela.

Punktacja każdej pracy pisemnej(klasówki, sprawdziany, kartkówki), będzie obliczana indywidualnie.

Wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Nauczyciel respektuje indywidualne zalecenia w stosunku do uczniów mających stwierdzoną:

- a) dysleksją,

- b) dysgrafią,
- c) dysortografią
- d) niepełnosprawnością umysłową w stopniu lekkim
- e) ponadto uczniowie słabo słyszący i słabo widzący,
- f) zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym z zespołem Aspergera.
- g) niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją.
- h) Uczeń o niższych niż przeciętne zdolnościach do nauki (dysharmonie rozwojowe)
- i) Uczeń z ADHD

Formy dostosowań:

Uczeń z dysleksją rozwojową

- zmniejszenie stopnia trudności oraz obszerności zadań
- dzielenie materiału na mniejsze partie
- umożliwienie korzystania z tablic
- kontrolowanie stopnia zrozumienia omawianych treści
- dodatkowo instruować, naprowadzać, wspierać, pokazywać na przykładzie,
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu,
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy,
- podczas oceniania brać pod uwagę przede wszystkim chęci, wysiłek, stosunek do przedmiotu, przygotowanie do zajęć,
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzi, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie pracy sprawdzać, czy uczeń prawidłowo zrozumiał polecenie, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wyjaśnień,
- zwiększyć ilość czasu na wykonanie zadania,
- materiał sprawiający trudność utrwalać dłużej

Uczeń z dysgrafią

- nauczyciel nie ocenia estetyki rysunków, wykresów , sprawdza jedynie ich poprawność
- przy trudnościach przeczytania tekstu pisanego przez ucznia uczeń może przeczytać go sam.
- Prace domowe uczeń może pisać na komputerze.
- W przypadku sprawdzianu lub kartkówki polecić uczniowi napisanie pracy komputerowo lub sprawdzić opanowanie wiadomości odpytując ucznia ustnie,

Uczeń z dysortografią:

- - podczas oceny prac pisemnych brać pod uwagę ich treść, kompozycję i stronę językowo- stylistyczną.

Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

- Nauczyciel dobiera metody pracy uczniem , które pomogą mu w zrozumieniu omawianego zagadnienia.
- dobór środków dydaktycznych
- zmniejszenie trudności i obszerności zadań zarówno na lekcji jak też w domu.
- dzielenie materiału na mniejsze części, co umożliwi odtworzenie wiedzy,
- kontrola ucznia w trakcie samodzielnej pracy,
- formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń
- dobór odpowiednich środków dydaktycznych
- pomoc uczniowi podczas wypowiedzi, naprowadzanie pomoc w doborze słownictwa,
- wydłużenie czasu na wykonanie zadań
- podawanie atrakcyjnego wizualnie materiału mniejszymi partiami,
- uwzględnianie problemów z funkcją pamięci logicznej i abstrahowania,
- angażowanie ucznia do wypowiedzi ustnej uporządkowanej,
- uwzględnianie przy ocenianiu możliwości wystąpienia błędów mających związek z wadą wymowy,
- stosowanie dodatkowych wyjaśnień w przypadku poleceń dotyczących wykonania zadania,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień np. pochwały, zachęty,
- stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce a nie stanu faktycznego.

Uczeń słabo widzący

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapewnić właściwe oświetlenie i widoczność),
- udostępnianie tekstów w wersji powiększonej,
- częste sprawdzanie czy uczeń prawidłowo widzi – Co widzisz? (w celu sprawdzenia i uzupełnienia doznań wzrokowych),
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową,
- wydłużanie czasu na wykonanie określonego zadania,
- podawanie przedmiotów do obejrzenia z bliska

Uczeń słabo słyszący

- zapewnić miejsce siedzenia ucznia w pobliżu nauczyciela, którego może słuchać i jednocześnie odczytywać mowę z ust,
- umożliwić odwracanie się uczniowi w kierunku innych uczniów odpowiadających na lekcji w celu lepszego rozumienia treści wypowiedzi,

- nauczyciel nie powinien przemieszczać się po klasie, ani odwracać się do tablicy mówiąc jednocześnie,
- należy mówić wyraźnie, unikać nadmiernej gestykulacji,
- eliminować zbędny hałas w klasie,
- upewnić się czy polecenia są przez ucznia właściwie rozumiane,
- wydłużyć czas na podjęcie decyzji,
- podawać proste informacje w formie pisemnej, wzbogacać polecenia symbolem, ilustracją,
- wydłużyć czas na wykonanie zadania,
- posadzić obok ucznia zdolnego, zrównoważonego emocjonalnie, który dodatkowo będzie mu pomagał,
- używać podczas lekcji jak najwięcej pomocy wizualnych,
- podczas oceniania zwracać uwagę na wysiłek ucznia włożony podczas wykonywania zadania.

Uczeń z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym z zespołem Aspergera.

- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb ucznia;
- pomoc w nabywaniu umiejętności w zakresie „funkcji wykonawczych”, takich jak umiejętności organizacyjne i umiejętności uczenia się;
- stosowanie modelu edukacji opartego na doświadczeniu;
- popieranie informacji słownych tekstem pisany albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę;
- używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- używanie prostego i jednoznacznego języka
- w związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną,
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych (słownictwo, rozumienie);
- dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie;
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole;
- pomoc w sytuacjach przeżywanego stresu poprzez przewidywanie, zapobieganie, rozumienie przyczyn i rozwiązywanie stresujących sytuacji;
- w ocenianiu oddzielanie obszarów, w których trudności wynikają ze specyficznych trudności wynikających z zaburzenia;
- dzielenie zadań na wieloetapowe, krótsze części;

- wyznaczanie mniejszych ilości zadań do wykonania;
- sprawdzanie wiedzy ucznia w formie jaką preferuje;

Uczeń z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją.

- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia.
- ułatwić korzystanie ze sprzętu medycznego (np. kule, protezy),
- nie wywoływanie do tablicy, jeśli uczeń ma trudności z poruszaniem się.
- wydłużać czas na wykonanie zadania,
- przy afazji stosować częściej formę pisemną,
- w przypadku niepełnosprawności kończyn górnych w miarę możliwości stosować zamianę prac pisemnych na odpowiedź ustną,
- uwzględniać problemy z wymową i artykulacją wypowiedzi,
- zapewnić przyjazną, spokojną atmosferę podczas wypowiedzi,
- przy ocenie brać pod uwagę stopień zaangażowania i wysiłku ucznia.
- umiejscowienie ucznia w klasie, które zapewni mu komfort oraz łatwe dojście do niego.
- częste odwoływanie się do konkretnego,
- omawianie mniejszych partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (obniżenie wymagań nie może pomijać treści z podstawy programowej),
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie zadań na części),
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- w razie potrzeby udzielanie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i dokończenia zadania podczas wykonywania przez ucznia pracy samodzielnej,
- zwiększenie ilości powtórzeń w celu przyswojenia danych treści.

Uczeń z ADHD

- stosować zrozumiałe dla ucznia reguły,
- wyznaczać konkretne cele i dzielić zadania na możliwe do zrealizowania etapy,
- sprawdzać stopień zrozumienia wprowadzanego materiału,
- angażować ucznia w konkretne działania,
- być konsekwentnym w działaniu,
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie,
- wzmacniać wszystkie przejawy pozytywnego zachowania,
- usuwać z otoczenia przedmioty, plakaty, które mogą ucznia rozpraszać,
- motywować do kończenia rozpoczętej pracy,
- polecenia wydawać krótkimi, zdecydowanymi zdaniami.